

missziói magazin

az evangélikus missziói központ kéthavonta megjelenő
folyóiratának internet változata

2000 / 6

[Contents](#)
[Imádkozzunk](#)
[Impresszum](#)

MM-Vezércikk:

[Karácsony, ének](#)

MM-Interjú:

[Hosszú távú
karácsonyt kívánok](#)

MM-Körkép:

[A Találkozó programja](#)
[Reflexiók a Találkozók
nyomán](#)
[Egy római katolikus
ifjúsági közösség
képviselője](#)
[Egy református
lelkész és fiataljai
leveléből](#)
[Egy evangélikus
teológus üzenetéből](#)
[Értékes vagy](#)
[A Keresztény Ifjúsági
Találkozó üzenete](#)

EKE-Bibliaiskola

[Beérő gyümölcsök](#)

Városmisszió:

[Rotterdamban](#)
[Krisztust a városnak](#)
[Néma tragédia](#)
[Fókuszban a
cselekvés](#)
[Nincs varázsszer](#)
[Mit tehet Ön?](#)

Külmisszió:

[India](#)
[Új tanév, új feladatok,
új örömek](#)

Lepramisszió:

MM-Vezércikk: Karácsony, ének

Van egy könyv, amelyet így, karácsony táján minden évben előveszek és elolvasok. A történetét persze már régóta jól ismerem, a szereplői is szinte személyes ismerőseimmé váltak. Mégis, van benne valami, ami miatt érdemes évről évre újra kézbe venni, és mindig az esztendőnek ugyanebben a szakaszában. Nem csak az adventi-karácsonyi hangulat elengedhetetlen "kellékének" tartom, hanem szeretem az üzenetét, amelyre, ezt mindig megállapítom, jó lenne az év azon napjain is odafigyelni, amikor nem vagyunk ennyire fogékonyak az őszinte, bensőséges érzelmekre. Vagyis amikor a naptár nem figyelmeztet arra, hogy most (maximum) 48-72 órán át a szeretet ünnepe van, s "tessék ennek megfelelően viselkedni."

A könyv, Charles Dickens Karácsonyi éneke olyan mese, amely a megbékélésről szól. Az idős, mogorva, kapzsi cégtulajdonos, Scrooge úr, akinek soha senkihez sem volt egy jó szava, kap egy utolsó esélyt ezen az éjszakán, hogy emberré válhasson. Különös, egész elrontott, önző életét, és annak szükségszerű következményét felvonultató álmából karácsony napján a templomi harang szavára és az utcán szent énekeket éneklő gyermekek hangjára ébred. Gyönyörködve, újjászületve, megbékélve néz körül a világban. Megszelídítette a karácsony.

A valóság, persze, mindig más, mint a mese, sokak számára a karácsony sem a megbékélés ideje, legfeljebb a fegyverszüneté. Szó nincs éneklésről, harangról. Pedig létkérdés, hogy tudunk-e, merünk-e karácsonyi emberekké válni, hagyjuk-e mi is megszeliđíteni magunkat? Másfél milliárd ember jövője függ attól, hogy ez a világ, s benne mi magunk, felébredünk-e önző, haragos álmunkból?

Túl elvont, túl elméleti fejtegetés ez? Mikor a tapasztalat azt mutatja, hogy a "fogyasztói karácsony" olyan harsányan, túlszínezetten tolakszik be az életünkbe, hogy annak szent, bibliai mondanivalója már alig-alig lelhető fel, csak mint például egy képeslap-motívum? A propaganda, a sok reklám, az "akciók" felpörgetik a társadalmat ezekben a hetekben, hiperaktivitásra sarkallják, túlnyüzsgésre, szervezésre, szerzésre ösztönöz(het)ik még a higgadtabbakat is. Karácsonyunk misztikuma távolodik, értelmezhetetlenné válik, tárgyiasult formája ezzel szemben mindenki számára elérhető.

Apropó, képeslap, nemrég hallottam a rádióban, hogy élelmes amerikai fiatalok csekély (?) díjazás ellenében megírják a megrendelő helyett a rokonoknak, barátoknak szóló üdvözlőlapokat, sőt lista alapján megvásárolják az ajándékokat is, és a megbízónak csak az aláírását kell odabiggyesztenie a "személyes figyelmesség" alá. A példa egyelőre tengerentúli, de csak idő kérdése, hogy a "karácsony másodkézből" szolgáltatás nálunk is megjelenjen.

Aki viszont első kézből vett ünnepre vágyik, annak számára ma sincs más, "újabb" üzenet, mint ahogy Jézus Krisztus földi megjelenése pillanatában azonnal felhangzott az angyali kórus éneke: "Dicsőség a magasságban Istennek, és a földön békeesség, és az emberekhez jóakarát." (Vagy, Adyval mondva: nincs más törvény, mint imádni az Istent, és egymást szeretni.) Ha úgy látjuk, hogy pont ez az a három "dolog", amire vágyunk, aminek a hiányától szenvedünk, mert nem érezhető a világban, és nincs meg bennünk

[Dr. Dobos Károly
kapta a Szent Lázár
Lovagrend
aranyplakettjét](#)

Rádiómisszió:

[Csak egy szót szólj
India - hetente egy új
gyülekezet](#)

Kazetta misszió:

[Jézusnak ki készít
"szülinapi ajándékot"?](#)

Tanuljuk a missziót:

[A misszionáló
gyülekezet
Missio Dei
Esély az életre - a
misszionáló
gyülekezet](#)

MM-Millennium:

[Az evangéliumi
misszió "utasa":
Gellért püspök](#)

Címlapfotónk

[A misszióért égő
gyertyák](#)

MM-Postaláda:

[Olvasóink írták
Először hallottam a
megváltóról](#)

Vekker:

[Papucsshivők
Az Istennek nincs
háta, avagy
keresztény
globalizáció egy
nemzetközi diák
szemszögéből](#)

Napraforgó:

[Miben több Jézus,
mint a Mikulás
Folytast a történetet](#)

sem a béke, az Isten tisztelete, a másik szeretete, s ekképpen e három nélkül a saját személyes életünk sem lehet teljes, akkor talán már ébredő-félben vagyunk. S ez jó hír, aminek lehet folytatása.

Isten arra ébreszthet fel minket is ezen az ünnepen, hogy nem mese, nem álom, hogy lehet egy emberi világban, emberként élni. 2000-ben minden Olvasójának ilyen békés, karácsonyi éneket kíván az MM!

Kóháti Dorottya szerkesztő

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Címlapfotónk - a misszióért égő gyertyák

Nagy örömmel kaptuk lencsevégre a csömöri evangélikus templomban a finn testvérgyülekezettől kapott missziói földgömböt. Finnországban gyakran láthatjuk ezt a sokat mondó szimbólumot: a Jézustól kapott fényt és meleget el kell juttatnunk a világ minden pontjára. Ez a misszió szolgálata, melyet minden meggyújtott gyertya, az érte perselybe dobott bármilyen szerény összegű adomány, egy kis lépéssel tovább segítheti.

Az adventi és karácsonyi gyertyák is emlékeztessenek minket erre a küldetésünkre. Aki többek között a világ világosságaként mutatkozott be, ránk bízta világosságának továbbadását.

Örölnénk, ha minél több templomunkban hasonló prédikáló szimbólumok figyelmeztetnének minket kitüntető krisztusi küldetésünkre.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

MM-Interjú: Hosszú távú karácsonyt kívánok!

A fogyasztói társadalom árucikké tette az ünnepet, méghozzá nagyon jól eladható árucikké. Évről évre kijebb tolódik a "kezdjünk el időben felkészülni a karácsonyra" jelszavú piaci hadjárat, s ennek jegyében már október közepén kitétte kirakatába egy lakberendezési áruház a karácsonyfát. A nagy, nemzetközi csomagküldő cég is idejekorán, kilenc héttel az ünnep előtt megküldte katalógusát, címlapján a harsány, színes felirattal: "Boldog Karácsonyt!" Azok az emberek, akik nem képesek állni a piaci társadalom diktálta versenyt, és nem tudnak/nem akarnak beilleszkedni ebbe a "trendbe", mert magányosak, szegények, betegek, öregek, azokban szorongás alakulhat ki, a "valamiről megint lemaradtam" érzése. Dr. Bodrog Miklós lelkespszichológussal erről beszélgettünk.

Lelkész úr, hogyan értékeli ezt a jelenséget?

A fogyasztói társadalomban piacosodik még a lélek is. Századunk emberének egyik legnagyobb tévedése az, hogy kívül akarja pótolni azt, ami belül hiányzik. Nagyon nagy úr van a lelkekben. Sikereket kell felmutatnia annak, aki számítani akar valamit, egyéni és kollektív szinten egyaránt érvényes ez. A piacosodás "fenevada" azt akarja elhítenni velünk, hogy ha akarjuk, és van elég pénzünk, pótolhatjuk a belülről hiányzó értékeket. És sajnos sokan el is hiszik, hogy ez így rendben van.

Milyen tehát az emberhez méltó karácsony?

Az, amit az angyali kórus hirdetett: "...és az emberekhez jóakarát." Isten jótetszésére (eudokía) lenni annyit jelent, hogy azzá válhatunk, amivé a másik ember számára akar tenni bennünket Isten, minden hibánk, botladozásunk ellenére. Akinek az élete "sikerült", az a hit harcában megközelítette küldetése beteljesítését. Frázissá vált, hogy karácsonykor a "betlehem-i kisdednek kell megszületnie bennünk". Ám ha ez létrejön, akkor valami rendkívüli történik. A legizgalmasabb kérdés az, hogy hogyan tölthetem be az Isten adta rendeltetésemet? Nem a vágyaimat, az önzésemet, hanem hogy mit jelenthetett másoknak az, amit tolem gyakorlatilag kaptak? Milyen

élményeket nyújtottam, ami által a másoknak megkönnyítettem azt a hitét, hogy érdemes élni?

Ki ünnepel "helyesen"?

A "karácsonyember" az, akit a karácsonyi tény formál, nem három-négy napra, hanem egész évben. Akit az eudokía, a jóakarát megragadott. Nietzsche, a cinikusságáról ismert filozófus azt mondta: mindent kibír az ember, ha van miért. A karácsonyembernek öröme telik benne, hogy o az lehet, amivé a karácsony teszi.

Mit sugall ezzel szemben a minket körülvevő világ?

A karácsonyi loholás egészen más üzenetet közvetít. Ez az az ünnepünk, amely teszt-szerűen hat az emberre, amikor kiderül, hogy mi is nekünk a karácsony, mennyiben segít, hogy előnyünkre változzunk általa. Alapvető egzisztenciális változás áll-e be a javunkra, mások javára? Aki magányos, annak ezt beszorozza az ünnep. Ezért olyan sok az ún. karácsonyi öngyilkosság. A karácsony provokál. Amit kihoz belőlünk, az egyfajta pszichikus reakció. Lehet, hogy az a legfontosabb, hogy a vásárlást, a loholást minél mutatósabban hozzuk össze. Így könnyen el lehet laposítani, fárasztóvá tenni, ha az ajándékozás volumene számít. Ez a "karácsony műanyagból." Az igazi "karácsonyista" szerint, minél több a pénze, annál jobban tud karácsonyt "csinálni". Ahol pedig csinálni "muszáj", ahol fel kell kurblizni, kisuvickolni, elővenni az ünnepi hangunkat, akkor az olyan lesz, mint a színházban a "fényfüggöny". Annyira fényes, vakító, hogy nem lehet látni, mi van mögötte. Van-e valami egyáltalán? Persze ennek meglehetősen a farizeusi változata is, a törvényeskedő karácsony.

Hamisítványokkal van tele az életünk, s ezek szerint a legszentebb ünnepünk is...

Úgy nevezném ezt, hogy "lelki műanyag". A szeretet élethű változatát meg lehet játszani, és hamis könyveléssel el is lehet könyvelni, hogy megvolt. De a lelki következményei idővel ennek is kialakulnak: a csalódás, a kedvetlenség, gyermeknél ambivalencia: örül annak, amit kap, de ebben ki is merült az egész. Szánalmasan rövidtávú az ilyen karácsony: hamar elhervad. Olyan, mint egy maratoni futóverseny, ahol a versenyző 150 méter után kiáll, és azt mondja: "ez nekem túl hosszú, ennyi elég volt."

Mi formáljuk a karácsonyt, vagy a karácsony formál minket?

Ehhez azt a kérdést kell tisztázni először, hogy ki a karácsony Ura? "Hát persze hogy Jézus Krisztus!" - vágjuk rá. Olyan egyszerű, olyan kézenfekvő a válasz, hogy nem is kell vele törődnünk?! Ha nem műanyag karácsonyunk van, az csakis a tartalmától függ. Az ünnep az, ha velünk/bennünk valami olyan változás történik, ami minőségileg jobb, mint amit mi "összehoztunk." Mű karácsony helyett élő karácsony. Mű hit helyett élő hit. A fénye látszik a sötétben. Amiből érdemes kapni egy-két csillagocskát.

Mi a karácsony missziói megfogalmazása? Az, amit más is "megkíván", hogy ha addig nem olyan volt az ünnepe?

Emeljétek föl a szívünket, a szívünk azé, aki fölemeli - írja József Attila. Ez a sursum corda. Annyira lesz karácsonyunk, amennyire a szívünket fölemeli. ÉS a legjobb misszió az, amire mások örömmel felfigyelnek, akkor is, ha azt mi észre se vesszük. Illyés Gyula mondja: "...lásd, ide fénylett..."

K. D.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

MM-Millennium: A magyar nép találkozása a kereszténységgel V.

Az evangéliumi misszió "utasa": Gellért püspök

Megkíséreltük a magyarság és kereszténység találkozásának hosszú útját

végigkísérni. Beszéltünk a keleti és nyugati missziók hatásairól, Géza fejedelem és István király idejéről és lépéseiről. Olyan tényekről, amelyek akarjuk, nem akarjuk, máig meghatározzák életünket. Biztos, hogy sok mindenről nem volt viszont szó, amit talán az olvasó várt volna.

Utolsó írásunkban kíséreljük meg a legnehezebbet: mérlegre tenni ezt az utat, a találkozás útját. Mai írásunk ezekkel a szavakkal kezdődik: az evangéliumi misszió. Nem véletlen ez, s talán éppen ez lehetne a "mérleg nyelve" is, amin tájékozódunk kell.

Térítés vas-szigorral

Anélkül, hogy akár a régieket, elődeinket, vagy most másként gondolkozókat bántani akarnánk, ki kell mondani: a magyarság és kereszténység találkozása és az evangéliumi misszió nem fedik egymást, vagy legalábbis nem egészen. A mi fogalmaink szerinti missziótól a magyarság térítése bizony elég távol állt. Már volt arról szó, hogy István király ilyen szándéka a Dunántúltól kezdve egészen a Maros vidékéig véres harcokkal járt együtt. Ellenállásokat kellett leküzdenie és ez nem ment kard nélkül. Arról nem tudunk, hogy maga a misszió erőszakkal ment volna. De az a tény, hogy a misszió az udvarban kezdődött, valószínűleg jelentett kényszerítő erőt is. S arról is volt szó, hogy a harcokon túl István szigorú törvényekkel rendelkezett. Elrendelte a gyülekezetek alapítását, a templomok építését, azok látogatását "vásár napokon". S minden kihágást, bűnt vas-szigorral büntetett.

Mindezzel semmiképpen sem szabad művét eljelentékteleníteni, vagy a millenniumi ünnepet csorbítani. Csak azt kell leszögezni, hogy látásunk szerint ami végbement, az nem egészen felelt meg az evangéliumi missziónak. Valószínűleg ezért is ment lassabban az "ügy", és nemzedékeknek kellett eltűnnie és újaknak jönnie, amíg lassan kialakult, amit ma "krisztianizálódásnak" szoktunk nevezni.

"Kard-misszióval" Isten országáért

Másrészt azonban ehhez gyorsan hozzá kell tenni valamit. Abban az időben ritka kivételtől eltekintve általában így haladt a misszió ügye. És azért ezt a kort, szakaszt sem törölhetjük ki a misszió történetéből, bár van ilyen gondolkodás is. Igen, a Jézus Krisztus által megparancsolt missziói korszakon és lendületen régen túl vagyunk. Már a római birodalomban sem mindig így haladt az evangélium országról országra. A későbbi frank birodalomról nem is szólnak most, és a középkori misszióról sem. Európában általában háborúkkal járt a kereszténység "felvétele" a 9., 10. és 11. században.

S az is igaz, hogy sokszor a politikai hódítás és a misszió "karöltve" jártak. Ez az, amit ma általában "kard-misszió" szoktak nevezni. Voltak népek, ahol ez nemzedékeken át tartott, éppen azért, mert a kereszténység átvétele függetlenségük feladásával is járt. Ebben az időben általában így találkoztak népek (és nem emberek!) az evangéliummal, vagy kereszténységgel. Nálunk éppen az volt a nagyszerű ebből a szempontból, hogy ha voltak is belső harcok, a kereszténység éppen függetlenségünket, megmaradásunkat jelentette államiságunkkal együtt. A ténymegállapítás nem ünneprontás. Emlékezésünket éppen emelheti, ha látjuk, hogy István királyunk nem "ellenünk", hanem "értünk" cselekedett!

Hajóutas a Bakony csendjében

Végezetül tegyük hozzá, hogy volt, igenis volt evangéliumi misszió hazánkban, abban az időben is. Lehet, hogy máshol is, de mi bizonyosak lehetünk ebben. Itt kell utalni a címben említett Gellért püspökre. S csak egy mondatban: ő sem egyedüli, magányos misszionárius, hiszen voltak elődei és társai is. S az sem véletlen, hogy "utasként" jelöltük a címben. Utas volt ő, igaz, a Szentföld felé, s egy hajóvihar sodorta irányunkba. Szeretett volna a maga útján maradni, s el is húzódott egy ideig a Bakony csendjébe. De vállalta akár az udvari, akár a missziói szolgálatot is, amikor kellett.

Igazi misszionáriusként utazott hazánkban a sokat emlegetett kordéján. "Azon ülve olvasgatta a könyveket" - jegyzi fel róla az egyik legenda, így készült elmélyülve a szolgálatára. Aztán "a városok közelében, ahová

prédikálni ment, egy kis cellát épített magának, egy félreeső helyen" - mert a csendre, Isten közelébe, az imádságra vágyott. Talán még azt is megemlíthetjük, hogy nem is ő tette a koronát a király fejére, bár hívták erre is. S a végén: vértanúhalált halt, ennek emlékét a róla elnevezett hegyünk őrzi Budán. Egyik tanítványa, Mór pécsi püspök vallja róla: "Mióta Magyarországon Isten igéjét hinteni kezdték, ilyen papot még nem láttunk az országban." Igen, Gellért missziója helyrebillenti a mérleg nyelvét, ha kétségeink vannak.

Millenniumi emlékezésünk az igazi, tartalmas ünneplést segítette, legalábbis így gondoltuk el. A találkozás a keresztyénséggel hosszú út volt kilométerben és időben is. S amikor hálát adhatunk Istennek ezért az ezer év előtti találkozásért, kérhetjük is: adjon igaz találkozást népünknek ma is az evangéliummal az emlékezés mellett, mert magyarságunk erősödése és az evangélium meghallása együtt a megmaradás útja.

Keveházi László

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Tanuljuk a missziót

Révfülpön első ízben gyűltek össze missziói napra a dunántúli régió evangélikusai. Ittész János püspök igeszolgálatá után Keveházi László a Dunántúl kevésbé ismert missziótörténetét vázolta föl. A gyökerek megismerése után a jelen kihívásaira kerestünk választ: mit jelent ma misszionáló gyülekezetté válni? Az ezzel kapcsolatos előadás rövidített, szerkesztett változatát közöljük, várva az MM-Olvások hozzászólásait

A misszionáló gyülekezet

Félreértések

Sokak szemében a misszió magányos hithősök emberfeletti teljesítménye. Valaki így fogalmazott: "a misszionáriusok a keresztyénség elit alakulatai"... Érdemes után alaposni az első missziótörténetben, az Apostolok Cselekedeteiről szóló könyven, hogyan is történt ez valójában. Az apostolok nem szuperemberek. Rajtuk keresztül valójában Isten Szentlelke végezte életet teremtő munkáját. Szolgálatuk másik "titka" éppen az, hogy nem magányos hősök, hanem mögöttük mindig imádkozó, lelkileg és anyagilag is hordozó küldő közösségek álltak. Ennek egyik klasszikusan szép példája Pál apostol és az anatóliai gyülekezet kapcsolata... (ApCsel 11-13)

A másik gyakran kísértő félreértés, hogy a misszió csupán egy szűk kiválasztott közösség, a "szent mag" ügye. Ezek szerint a "hivatalos egyház" képtelen és alkalmatlan a misszióra. Ezt a szent ügyet igazán hitelesen csak kisebb-nagyobb egyesületek tudják képviselni...

A harmadik félreértés talán éppen az előzővel szemben fogalmazódik meg. Eszerint a misszió a hivatalos egyházi "gépezet" joga és kötelessége, amit egy centralizált missziói szervezet (németül: Missionswerk) tud csak kellő hatékonysággal végezni.

Missio Dei

Mindezen félreértésekkel szemben a Szentírás világosan tanít arról, hogy a misszió alanya maga a Szentháromság Isten. Az Atya küldi el a Fiút a világba, majd együtt küldi el a Szentlelket, Aki mozgósítja a mindenkori apostolokat. A misszió alanya tehát maga az élő Isten, Aki tanítványait küldi missziói felelősséggel a világba, a világért. Az apostolok tanúságtétele nyomán missziói gyümölcsként születnek meg a gyülekezetek, amelyek maguk is a misszió hordozói lesznek. Az igazi gyümölcs ugyanis mindig magában hordozza az élet továbbadásának lehetőségét és felelősségét. A mag nélküli gyümölcs csak korunknak a természet rendjébe gátlástalanul belegázoló manipulációja. Sajnos a "mag nélküli gyülekezet" sem ritkaság manapság. Ezek olyan gyülekezetek, melyek kizárólag az önző önmentésben látják feladatukat. Ez a fajta magtalan meddőség fokozatos leépüléshez vezet, melynek vége előbb utóbb a teljes lelki halál és fizikai megsemmisülés...

Esély az életre - misszionáló gyülekezet

Országos evangélikációs és missziói lelkészként immár harmadik esztendeje szervezek munkatársaimmal és lelkésztestvéreimmel együtt gyülekezeti, regionális és országos missziói alkalmakat. A három év egyik kijózanító tapasztalata annak az ősi bölcsességnek a gyakori megtapasztalása, miszerint "a nyájat nem a pásztor, hanem csak maga a nyáj szaporíthatja". Természetesen nem felesleges tartalmas és vonzó programok jó megszervezése, de hiába a pásztor, a pásztorok minden erőfeszítése, akár a főpásztor, azaz püspök aktív közreműködése, ha a gyülekezet maga nem mozdul és nem mozdít, akkor az egész csupán tiszteletre méltó, de egyben szármalmas emberi erőlködés marad. Fontos a jó PR-munka, egyházunkban is meg kellene tanulni az egészséges és pozitív értelemben vett reklámtevékenységet, felhasználva a modern technika, a médiavilág megannyi lehetőséget. De ugyanakkor azt is józanul kell látnunk, hogy mindezek nem csodaszerek. Nem pótolhatják az ébresztő és új életet teremtő Lélek fuvallatát, sőt ha arra van szükség, akár száraz ágakat tördelő, tisztító viharát.

Mindezek hiányáról nem szabad károgni, de álmodozni is kevés. Nem imádkozni, hanem imádkoznuNK, imádkoznoM kell - még többet, még kitartóbban ébredésért, egyházunk, gyülekezeteink újjáéledéséért. Nemcsak a belső szobában, nemcsak kicsiny közösségekben, bár mindezek jelentősége felbecsülhetetlen, hanem istentiszteleteken, a legszélesebb nyilvánosság előtt is.

Nem az a kérdés, hogy gyülekezeteink kiérdemlik-e előbb utóbb a "misszionáló" jelzöt, hanem hogy egyáltalában megmaradnak-e gyülekezeteink?! Csak a misszionáló gyülekezetnek van esélye az életre! Nem vegetálásra, nem keserves túlélésre, hanem arra az ÉLETRE, melyet Jézus kínál, Aki azért jött, hogy bővölködő, azaz kicsorduló, továbbáradó életünk legyen! (Jn 10, 10)

Gáncs Péter

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

MM-Körkép: Értékes vagy!

"Értékes vagy!" címmel a magyar katolikus, evangélikus és református egyház ifjúsági lelkészei az Ökumenikus Ifjúsági Iroda közreműködésével Keresztény Ifjúsági Találkozót szerveztek október 21-én a budapesti Petöfi Csarnokban. A rendezvény iránt az érdeklödés az előzetes várakozásoknál is nagyobb volt, háromezernél több résztvevő érkezett Budapestről, vidékről és a határon túli magyarlakta területekről.

[Vissza a tartalomjegyzékre](#)

A Találkozó programja

A délelötti program elején a fesztivált kezdeményező ifjúsági lelkészek és szervezők, Buday Barnabás evangélikus ifjúsági referens; Tarr Zoltán református egyetemi lelkész, Várnai Péter, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem lelkésze és Gábor Miklós, a Katolikus Ifjúsági Mozgalom elnöke ismertették röviden a Találkozó céljait és létrejöttének történetét. Ezután a három egyház püspökeinek köszöntője következett. Bíró László, a római katolikus segédpüspök, dr. Mészáros István református és D. Szabik Imre evangélikus püspök bevezető szavai és áldása, valamint a Miatyánk közös elimádkozása után "Ismerjük meg egymást!" mottóval személyes és közösségi beszámolók hangzottak el az egyházak közötti együttműködésről, a kereszténység megosztottságának meghaladása felé mutató, példaértékű helyi kezdeményezésekről. E beszámolók sorából is kiemelkedett a káposztásmegyeri lakótelepen élő, református, katolikus és baptista

közösségekhez tartozó fiatalok és lelkészek nagy tetszést aratott tanúságtétele.

Délután párhuzamos programok zajlottak több helyszínen. A nagyterem színpadán keresztény zenei együttesek mutatkoztak be (Ten-Sing - kiskőrösi evangélikus fiatalok, Tandem, Só, Arpa d'Or, Testvérek együttes). A klubtermekben "Láthatatlan Színház" címmel bibliai-önismereti programon lehetett részt venni, valamint az ottmaringi (Németország) ökumenikus közösség tagjaival beszélgetni, diaporáma-előadást illetve a Ládafia együttes bábműsorát megtekinteni. A szabadtéri színpadon ugyancsak nagy érdeklődés mellett táncházat tartott a Tatros együttes. Végül a Petőfi-csarnokbeli program befejezéseként Sipos László, az Ökumenikus Ifjúsági Iroda vezetője olvasta fel a találkozó szervezői által fogalmazott és a nap címét is adó "Értékes vagy!" témájú elmélkedést

A nap zárásaként este 7 óra körül a kb. 3000 fiatal égő fáklyákkal kezében vonult a Városligeten keresztül a Felvonulási térre, ahol az összes résztvevő kereszt alakban sorakozott fel a rögtönzött színpad előtt. Itt befejező programként a Találkozó üzenetét megfogalmazott "hét pont" hangzott el, majd a fesztivált szervező egyházak nevében ifjúsági lelkészek, Lénárt Viktor evangélikus egyetemi lelkész, Tarr Zoltán, valamint Pákozdi István, a budapesti egyetemi lelkész foglalták össze a nap mondanivalóját. A befejező program zenei szolgálatát a Baptista Harangkórus adta. A Találkozó a lelkészek áldásával és a Himnusz eléneklésével zárult.

[Vissza a tartalomjegyzékre](#)

Reflexiók a Találkozó nyomán

A szervezők egyértelműen sikeresnek ítélték a Találkozót. A napnak nem volt célja, hogy teológiai, elméleti kérdéseket boncolgasson az egyházak egymáshoz való viszonya tekintetében, "nyilvános hitvitává" váljon. Ugyanakkor ki akarták kerülni a szervezők annak a veszélyét is, hogy az ökumené címszavával összemoszák a felekezetek tanítását, "mindegy, miben hiszel és hová tartozol" szerű magatartásra, véleményre hangolják a fiatalokat. E buktatókat sikerült elkerülni a nap során, ugyanakkor bebizonyosodott, hogy - rációval a szkeptikus és aggódó véleményekre - a felekezetek által még nem egységesen látott kérdések mellőzése esetén is bőven van már - különösen a fiatalok körében - elmondható tapasztalat, komoly előrelépés az ökumené terén Magyarországon. A hívó ifjúság körében kialakulóban van egy olyan magatartás, mely a másik felekezet sajátosságainak örömteli elfogadását és saját hitbeli szilárdságát, önazonosságát nem érzi ellentétes követelménynek, sőt: e kettőt egymást erősítő valóságoknak éli meg. Külön értéke a Találkozásnak, hogy a szervezés során az Ökumenikus Ifjúsági Iroda körül elkezdett összekovácsolódni egy fiatalokból, lelkészekből és világi hivatást választókból álló aktív gárda, mely a jövő remélhetőleg sokkal intenzívebb magyar ökumenéjének munkálója lehet.

A szervezők létrehoztak egy e-mail-címet, melyre a fiataloknak a Találkozóval kapcsolatos észrevételeit, reflexióit várják. Az ide érkezett véleményekből idézünk néhány részletet az alábbiakban:

[Vissza a tartalomjegyzékre](#)

Egy római katolikus ifjúsági közösség képviselője írja:

A legnagyobb pozitívum az, hogy először rendeztek ilyen találkozót. Az ötlet kitalálóját illeti elsősorban elismerés. (...) A kiegészítő programok is színvonalasak voltak. Sajnos kevés ilyen keresztény kulturális rendezvény van ma Magyarországon ahol hasonló programokat lehet látni! Tetszetek a fellépő együttesek, a Ten Sing nagyon látványos színpad volt, az eddigiéktől eltérő, rendhagyó produkciót mutattak be. A tanúságtételek és az ottmaringiak bemutatkozása rámutattak arra, hogy az ökumenizmus működhet hazánkban ott is, ahol eddig nem volt vagy kudarcba fulladt az ilyen irányú tevékenység. Minden elismerés a rendezőké, akik fáradságot nem

ismerve vezették le a találkozót, nem is beszélve az előkészületekről.

[Vissza a tartalomjegyzékre](#)

Egy református lelkész és fiataljai leveléből:

Szeretném megköszönni ifjúságom nevében a szombati napot! (...) Kicsiben én is szerveztem már találkozót, és tudom, hogy mennyi mindenre kell figyelni ilyenkor. Főként, amikor ennyi emberről, különböző felekezetekről, ennyiféle programról, étkeztetésről, felvonulásról, több ezer emberről van szó. Azt hiszem valójában nem is tudjuk milyen hatalmas munka állt a nap mögött, mennyi szervezés, megbeszélés, rohangálás, telefonálás, mennyi vita, mennyi eszmecsere, mennyi imádság és mennyi hit. De sikerült, és érdemes volt! (...) Jó volt együtt énekelni, ha lehet legközelebb még többet énekeljünk így közösen, imádságok, megszólalások között, egész nap! (...) A fáklyás felvonulás is valamennyiünk számára hatalmas élmény volt. Jó tudni, hogy ennyien vagyunk, hogy együtt vagyunk, és saját kis fényeinkkel együtt Krisztus fényét vihetjük az éjszakába. A harangszó, a 7 pont felolvasása és a Himnusz eléneklése szép befejezése volt a napnak. Valaki azt mondta, hogy azért sikerült ilyen jól ez a nap, mert összeadtuk azt, amink van. Reformátusok, evangélikusok, római katolikusok... egymás nélkül csak valamiféle torzók. De együtt egészek vagyunk, kipótoljuk egymás hiányait, és így lehetünk jellé a világban, Krisztusra mutató kiolthatatlan fénné. Köszönjük Istennek, és nektek, szorgalmas munkásainak az egész szombati napot!

[Vissza a tartalomjegyzékre](#)

Egy evangélikus teológus üzenetéből:

Isten nagyon megáldotta számomra a szombati "Értékes vagy" találkozót. Sokat jelentett. (...) Jó volt látni, hogy igenis tudunk egységben lenni. Nem a felekezet a fontos, hanem Jézus Krisztus, akiben egyek vagyunk. Örülök, hogy volt bizonyágtétel, előadás, dicsőítés (bár lehetett volna több is). Remélem jövőre is lesz! (...) Lehetett volna a végén egy nagy evangélizáció, megtérésre hívás. A fáklyás vonulás a csodás napnak pedig a csúcса volt. Nagyon szépen köszönöm, hogy ilyen jól megszerveztétek és elsősorban hálát adok Jézus Krisztusnak.

[Vissza a tartalomjegyzékre](#)

ÉRTÉKES VAGY!

Isten számára, Aki Krisztusban elkötelezte magát az ember mellett.

"Értem adta életét" (Róm 5,8) Mindegyikünk elismételheti Pál apostollal együtt: értem.

Értem. Ez a szó még a legmagányosabb ember elhagyatottságát is feloldja, csordultig tölt minden szívet és kiárad mindenkire, aki nem ismeri, vagy már elfelejtette a "jó hírt".

Értem. Értem volt minden kínod? Értem az a kiáltás? Bizonyos, hogy Te nem hagysz engem elveszni. Gondolsz rám, mintha senki más nem létezne számodra, és éppígy gondolsz minden emberre.

Értem. Igen, értem.

Add hát, Uram, hogy én is ezt mondjam Neked: ÉRTED.

ÉRTÉKES VAGY!

Egyházad számára, aki számít rád a közösségek szolgálatában.

Isten téged is meghívott arra, hogy szereteted és az Istentől kapott talentumaid által szolgálj a közösséget, és testvéreiddel együtt adj életet Krisztus jelenlétének közöttünk. Ő azt ígérte: "Ahol ugyanis ketten vagy

hármán összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük" (Mt 18,20)

Krisztus személyes jelenléte fogja átjárni életemet és átalakítani társadalmunkat...

ÉRTÉKES VAGY!

Minden ember számára, aki vigasztal, bátorít, és akit megvigasztalsz, bátorítasz!

"Amit a legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek." (Mt 25,40) Jézus vár minden felebarátban...

Szükség van minden csepp szeretetre, a tiédre is, hogy vigaszt nyújtson.

ÉRTÉKES VAGY!

Mint egyedüli és megismételhetetlen!

Elgondokodtál-e már azon, hogy Istennek terve van veled?! Egy megismételhetetlen, csodálatos szeretetből alkotott terv.

Válaszoljunk a lehető legteljesebb igénünkkel Isten szeretetére!

[Vissza a tartalomjegyzékre](#)

A KERESZTÉNY IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ ÜZENETE

(Közös meggyőződésünk és alapvető törekvésünk)

1. Örülünk, hogy katolikus, református, evangélikus, és más felekezeti fiatalok együtt lehettünk, és közösen ünnepelhettünk. Így törekedtünk arra, hogy engedelmeskedjünk Jézus könyörgésének: "Legyenek mindnyájan egy. Amint te, Atyám, bennem vagy és én tebenned, úgy legyenek egy ok is bennünk, és így elhiggye a világ, hogy te küldtél engem" (Jn 17,21).
2. Minden keresztény feladata, hogy Jézusnak ezt a vágyát megvalósítsa. A keresztények megosztottsága fájdalmas tény, ezért a találkozó - az itt elhangzott előadásokkal, közös énekekkel és imádsággal is - annak a vágyunknak adott hangot, hogy Krisztus testének egysége mihamarabb helyreálljon. Valljuk, hogy az új évezredben a hiteles keresztény tanúságtétel az ökumenikus együttműködésben bontakozhat ki.
3. Arra törekszünk, hogy közös örökségünkben együtt éljük meg a szeretetet, mint Jézus mindig érvényes és mindig új parancsát: "...szeressétek egymást: ahogy én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást! Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást". (Jn 13,34-35)
4. A találkozón megtapasztalhattuk a különbözőségünkben rejlő értéket és gazdagságot. Valljuk, hogy az elmúlt századok során erősebb volt Isten kegyelme, mint a megosztottság erői. Nemcsak a megosztottság fala épült, hanem minden keresztény egyházban működött Isten kegyelme is. Keressük a jövőben is azt, ami összeköt és ne azt, ami még szétválaszt. Ezért szükséges, hogy kölcsönösen figyeljünk egymásra.
5. A kereszténység 2000. és a magyar államalapítás 1000. évfordulóján mindannyiunk életében újra és újra örömmel fedezzük fel Isten jelenlétét. Ő a történelem Uraként egyedüli módon irányítja és újítja meg ma is a népek és az egyének életét.
6. Közösen valljuk, hogy minden ember Isten teremtménye, egyszeri és megismételhetetlen személy, akiért Jézus Krisztus az életét adta.
7. ÉRTÉKES VAGY! Küldetésed van családban, egyházadban és a világban.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

VÁROSMISSZIÓ: "Krisztust a városnak..."

Nagyvárosi evangélikus templomok híveik ezreit veszítették el az elmúlt 25 év során Amerikában. Néhány városban komoly városmissziós erőfeszítéseket tesznek, hogy megfordítsák ezt a folyamatot. A probléma hazánkban, egyházunkban is égető kérdés. Érdeemes odafigyelni a tengeren túli tapasztalatokra.

A Missouri Synod gyülekezetei egyedül Chicagóban közel 30.000 hívület veszítették el 25 év alatt. Ugyanebben az időszakban, tehát 1972 és 1997 között a New York City-beli gyülekezetek több mint 17.000 taggal lettek kevesebben. És ugyanez a helyzet Los Angelesben, Houstonban, Philadelphiában és San Franciscóban, ahol is 2000 vagy annál több hívő "tűnt el" az említett városok templomi közösségeiből, a nyilvántartott névjegyzékekből az évek folyamán.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

"Néma tragédia"

Dr. Robert Scudieri, a Missouri Synod Evangélikus Egyház észak-amerikai missziói igazgatója néma tragédiának nevezi a fenti jelenséget. A városi templomok bezárják kapuikat, s alig néhány evangélikus veszi ezt észre, vagy törődik vele egyáltalán. A templompadok üresek, mert a "gyülekezetek nem ismerték fel azt, hogy hogyan kell szolgálni az embereknek, akik mások, mint ok." - vallja Scudieri. "A probléma nem csak a különböző etnikumokban van, hanem az eltérő életkorban, családi hátérben, társadalmi osztályokban. Felteszem a kérdést: szereti-e például mindenki az orgonamuzsikát?"

Mégis, az üresen álló templompadok alkalmat adnak az emberek felé való nyitásra. Scudieri úgy nevezi ezt a kihívást, mint "a létező leggazdagabb missziói mezon" való munkálkodást. Ehhez azonban változtatások szükségesek az egyházban. "Az új bevándorlók először a nagyvárosokba kerülnek. Ha ott szeretetet, segítő kezet kapnak, és hallják Isten Igéjét az evangélikus lelkésztől, akkor arra egész további életükben emlékezni fognak. Többen csatlakozni fognak a lutheránus gyülekezethez. Az egyháznak szüksége van ezekre az emberekre, nekik pedig szükségük van Krisztusra."

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Fókuszban a cselekvés

David Goodine lelkész, a Synod misszionáriusa az USA nagyvárosainak problémáival foglalkozik. Az ő feladata az, hogy gondozza Philadelphia városának evangélikus gyülekezeteit. Munkája kezdetén itt, azaz az állam ötödik legnagyobb városában például csupán 900 (!) nevet tartalmazott a gyülekezeti nyilvántartás, és az istentiszteleti részvétel még ennél is lanyhább volt. "Itt volt az ideje tenni valamit" - mondja. De tudta, hogy ehhez munkatársakra van szükség. Ezért megkezdte a laikus testvérek kiképzését, hogy szolgálatot végezhesenek saját etnikai közösségükben.

Goodine véleménye szerint a Synod városi jelenléte akkor fog megerősödni, ha a hangsúly a "beszéljünk"-ről a "cselekedjünk"-re kerül át. Indoklásul rámutat Jézus szolgálatára, aki találkozott pszichés és fizikai szükségeket szenvedőkkel, és gyógyított, megetetett embereket, prédikált a bűnbánatról, és bűnbocsánatot adott. "Krisztus testének, az egyháznak a kiterjesztésével ezt a jézusi szolgálatot kell folytatnunk." - mondja Goodine lelkész.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Nincs varázsszer

Sajnos nincs varázsszer, "mágikus tablettá" a városmissziós munkában, mert minden város, minden helyzet más és más, figyelmeztet a "Misszió a nagyvárosban" című 1995-ös Synod-jelentés. A kiindulópontban a közösség tagjainak perspektíváját is fel kell mérni. A jelentés hét alapvető, "kulcsot" nevez meg, mint ami elengedhetetlen a városi misszió fejlődéséhez. Ezek az evangéliumi alap, az imádság, a lelkész talentumai, az egyház ajándékai, a gyülekezet talentumai, emberi és anyagi erőforrások használata, és a kapcsolatépítés. A városmissziós munka sokkal inkább hasonlít a külmisszióhoz, egy idegen "missziói mezon" végzett tevékenységhez, mint a tradicionális, gyülekezet-alapú szolgálathoz az Egyesült Államokban. És mint ilyen, sokkal több kreativitást kíván meg az ezt végző lelkészeketől, laikus munkatársaktól, fejezi be a Synod jelentése.

Fordította: Kőháti Dorottya

(Kivonat a The Lutheran Witness 2000. szeptemberi számából, Paula S. Ross: "Krisztust a városnak" című cikkéből)

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

MIT TEHET ÖN?

- imádkozzon a városmisszió munkájáért
- vegye fel a kapcsolatot a lakóhelyéhez közeli evangélikus gyülekezettel
- érdeklődjön a gyülekezet által ellátott missziós területekről
- lehetősége és képessége szerint kapcsolódjon be valamelyik munkaágba
- adományával segítse a gyülekezet munkáját
- hívja el barátait, ismerőseit az egyes alkalmakra
- ossza meg ötleteit, tapasztalatait lelkészével
- keresse fel az Interneten a missziói szervezetek honlapjait további információért, címekért, telefonszámokért

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Városi misszió Rotterdamban

"Aki meg akarja menteni az életét, elveszti, aki elveszti az életét énértem, megmenti azt." (Luk 9:24)

Az urbanizáció világméretű jelenség, a városi történelmi gyülekezetek fogyása pedig európai krízishelyzet egyházaink számára. Európa legnagyobb kikötővárosa, Rotterdam, hasonló gondokkal küszködött, míg rá nem szánta magát a helybeli református gyülekezet a változásra és változtatásra. Amint a következőkből is láthatjuk, egyáltalán nem volt könnyű helyzetben, mégis, amit tett, nagyon tanulságos lehet budapesti gyülekezetek számára is.

75.000 ember él a belvárosban, melynek 70%-a nem holland háttérből származik.

A nyolcvanas évek második felében nagy változáson ment keresztül az itteni református gyülekezet. Előtte a túlélésért küzdöttek csupán, a hagyományos közösség megtartása volt a cél, de belefáradtak, hogy csak fogyott a

gyülekezet, és leépült feltartóztathatatlanul. Néhányan a lelkipásztorral együtt komoly változtatások szükségességét látták és fogalmazták meg, melyből egy program és egy jövőkép bontakozott ki. Erre azért is szükség volt, mert a gyülekezet tagjai már elköltöztek a gyülekezet területéről, és mivel nem helyben laktak, nem is volt kapcsolatuk a gyülekezet területén élő közösségekkel. A lelkipásztor jövőképét és a megvalósítás útját egy újságcikkben tárta a közösség elé, amely két lehetőséget vázolt fel.

1. Vagy be kell zárniuk a templomot, és mint gyülekezet megszűnnek, a lassú kiköltözés és kihalás következtében vagy
  2. Missziót kezdenek a területükön és megpróbálják elérni az eddig még meg nem szólított közösségeket, vagyis misszionáló gyülekezetté válnak.
- Kívülről nem lehet eredményes szolgálatokat végezni a területen élők felé!
  - Istentől való kiváltság, hogy van még gyülekezet ezen a területen!
  - A jövőben a Krisztus-központú közösségeknek össze kell fognia, mert csak ez jelenthet megoldást!
  - Olyan találkozóhelyek létesítésére van szükség, ahol keresztyének találkozhatnak más nem keresztyén emberekkel!
  - Meg kell őrizni a keresztyén közösség fészek melegét, de késznek kell lenni ebből kilépni, ami a misszió alapfeltétele!

A gyülekezet a másodikat választotta, habár időközben el kellett adniuk a templomépületet, mert a karbantartása túl nagy anyagi terhet jelentett a közösségnek. A gyülekezeti termet egy emigránsokból álló gyülekezettel közösen használják.

Amikor döntött a gyülekezet a túlélés és a misszió mellett, ez azt is jelentette, hogy elkezdődött a szolgálat a nem gyülekezeti tagok felé. Látogatások szervezésével kezdték, amire elméleti oktatással és tapasztalatszerző találkozókkal készítették fel az önkénteseket. A felkészítés célja a gyülekezet megnyitása, hogy kész legyen együttműködni más kultúrkörből, népcsoportból származó emberekkel.

A nagy kérdés ma: mi a keresztyén hit relevanciája, miben és hogyan élük át az emberek Isten jelenlétét? A missziót azonban a gyülekezeti létformától nem lehet elválasztani, és bár sokan gyökereiket találják meg a gyülekezetben, a kívülállók felé való nyitás új megvilágításban mutathatja meg az egyházat és a keresztyénséget is.

Túl kell látnunk és lépnünk saját határainkon, hogy találkozzunk azokkal, akik ugyanazon ügyért fáradoznak. Ezért először az evangéliumi lelkészek kezdtek összejárni, de mostanra már kiszélesedett ez a kör. Csak úgy tud azonban működni, ha a lelkipásztorok kölcsönösen tisztelik egymást. A kör neve: Egyházak Rotterdamért.

Rotterdamai beszélgetéseim alapján a következő tanulságokat szűrtem le:

1. Isten elveszettek iránti szeretetét egy nyitott gyülekezet sokkal inkább kifejezheti, mint egy tagjaiért élő zárt közösség.
2. Egyetlen gyülekezet sem válik önmagától missziói közösséggé, hanem komoly döntések, áldozatok nyomán formálódik. Ezt a formálódást minden gyülekezetnek meg kell kezdenie, ha nem akar elköltözni a területről, ahonnan már tagjainak jó része elvándorolt.
3. A kívülállók szükségleteire való figyelés, a közös missziói szolgálat teszi

igazán ökumenikusan nyitotta a gyülekezeteket.

4. A nyitottságban élő gyülekezet nem veszíti el identitását, sőt a más kultúrkörből származó közösségek tagjaival való együttműködése során még tudatosabbá válhat saját meggyőződésében.
5. A missziói szervezetek nem pótolhatják a helyi gyülekezetek szolgálatát, de sokat segíthetnek, megfelelő képzési és evangélizációs anyagokkal és tanácsadással.
6. A helyi közösség javának keresésében a gyülekezet civil szervezetekkel és a hivatalos kormányzati szervekkel is együttműködhet.

Meggyőződésem, hogy mindezek a kérdések Budapesten és más vidéki nagyvárosokban is jelen vannak, legfeljebb kevesebb a bevándorló, és más etnikumok együttélésének segítségével van szükség gyülekezeti közreműködésre.

Bacskai Bálint

(A cikk anyagát a szerző rotterdami látogatásai alatt gyűjtötte 2000 júniusában, a helyi missziói vezetőkkel való beszélgetések felhasználásával. A Jaap Beukema-val készített interjú adta az anyag nagyobb részét, ő evangélista, majd missziói oktató minőségben átélője és munkálója a cikkben foglalt eseményeknek.)

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

KÜLMISSZIÓ - INDIA

Kedves Testvéreink!

A tavalyi "próbaév" után hivatásunkban megerősödve tértünk vissza Indiába. A hathetes otthoni szolgálat és pihenés után úgy éreztük, hogy hazaértünk, mikor Bombay-ban leszállt a repülőgépünk. A bombayi tömeg már nem hatott ránk sokkolóan, a helyiek közvetlensége, kíváncsisága már nem irritált. Talán már hiányzott is az a más világ, amit egy év után kezdünk egy kicsit magunkénak érezni. Boldogan tértünk vissza dél-indiai otthonunkba, annál is inkább, mert tudtuk, hogy az elkövetkezendő két évben már hárman leszünk...

Rajama mint háztartási alkalmazott vált családunk tagjává. Indiában az ilyen alkalmazást ayah-nak, azaz dadusnak nevezik, s valóban, Rajamában egy gondoskodó, szerető, szorgos anyára találtunk. Rajama hatvanhat éves, és élete során jó pár európai családnál szolgált már. Tudja, hogy a hasunkon keresztül vezet az út a szívünkhöz, és ezt az utat nagy lelkesedéssel járja. Testvéreink ne lepődjenek majd meg, ha kiküldetésünk után kigömbölyödve térünk majd haza.

Kellemes meglepetésünkre Rajamáról az derült ki, hogy evangélikus keresztyén. Ez rögtön kapcsolópontot jelentett közöttünk, hiszen mind a magyar, mind pedig az indiai evangélikusok német gyökerekkel rendelkeznek. Ezért van az, hogy a helyi evangélikus templomban szinte ugyanaz az istentiszteleti liturgia, és ugyanazokat a német énekeket énekl a gyülekezet, harmónium kísérettel, mint nálunk. Van azonban egy-két különbség, amit mi inkább különlegességként élünk meg. A templomba belépve itt az a szokás, hogy mindenki "leoldja saruját", minek eredményeként papucstömeg tornyosul az ajtóban. Vagy például a reformáció ünnepére készülve az egyház a híveket arra kéri, hogy ha tehetik, adakozzanak, mégpedig családonként egy-egy szarit (egy hét méter hosszú szövet, melyet a nők maguk köré tekerve viselnek) és lungit (szoknyaszerű férfiruházat). Ezeket az egyház a szegények közt osztja szét.

Szeptemberben az a megtiszteltetés ért bennünket, hogy Rajama legkisebb fiának esküvőjére meghívást kaptunk. Mivel most volt először lehetőségünk

egy indiai esküvőn részt venni, ez különösen is nagy élményt jelentett számunkra. Ezt az élményünket szeretnénk megosztani most a kedves testvérekkel.

Indiában a házasság mind a mai napig gyakran házasságközvetítő útján kötöttek, a fiatalok véleményétől függetlenül. Különösen hindu körökben van ez így, mivel a vallás előírja, hogy az ifjú pár társadalmi osztályának, horoszkópjának egyeznie kell, és ezt az összetett dolgot nem lehet a "véletlen, vak szerelemre" bízni. Viszont a keresztyének azt vallják, hogy a jó házasság az égben kötöttek, Isten rendelése, és nem a csillagok állásán múlik. Keresztyének között ezért sokkal gyakoribb a szerelmi házasság, ugyanakkor mégis sokkal többet nyom a latba a családi háttér, mint nálunk.

Így volt ez Jayakumar és menyasszonya, Prema esetében is. A két család közösen egyezett meg a hozomány összegében és együtt tervezték meg az esküvőt is. Az esküvő az ő családjaikban is az az egyetlen alkalom, amikor igazán ünnepelhetnek, bármibe kerüljön is. Köztudott, hogy a legtöbb indiai esküvő irreálisan magas költségekkel jár. A lányos családok ilyen szempontból még hátrányosabb helyzetben vannak, és gyakran reménytelen adósságba jutnak. A meghívottak száma is jóval magasabb egy indiai esküvőn: Rajama családja szolid anyagi körülményei ellenére ezer vendéget hívott meg. Ok ezt nem tartják túlzásnak egyáltalán. Hiszen egyszer házasodnak csak a fiatalok....

Az esküvő hétköznap került megrendezésre, ami itt a legtermészetesebb. A vőlegény és a menyasszony külön menettel érkezett meg a templomba. Itt is szokás a zenés lakodalmas menet, csak éppen a zene és a hangszerek keletiesek. A templomba belépve a menyasszony a lelkész áldása után az oltárhoz ment és a vőlegény mellett foglalt helyet. A vőlegény sötét öltönyt, a menyasszony egy gyönyörű lila, aranszegélyes szárit viselt. A fehér szín nincs túl nagy becsben itt. Az indiaiak sokkal inkább az élénk színeket szeretik ünnepi viseletnek. De itt is látható volt már a kultúrák keveredésének első jele: a menyasszony jázminbimbóval borított fejére használt, öreg fátyol került, mely nem illett a lila indiai ruhához egy cseppet sem.

Az esküvői szertartás a nálunk megszokott módon folyt le: köszöntés, igehirdetés, eskü szöveg, énekek, igeversek. Az esküvő csúcspontját az a pillanat jelentette, amikor a fogadalom után a vőlegény felkötötte a menyasszony nyakába a jegynyakláncot, ami a mi jegygyűrűnk indiai megfelelője. Ezt a jegynyakláncot előbb körbeadták, és a gyülekezet minden tagja köteles volt megérinteni, megáldani - mintegy azt kifejezve, hogy az egész közösség tanúsítja és igazolja, hogy Prema és Jayakumar valóban egymáshoz kötötte életét.

A szertartás végeztével az ifjú pár a templomajtóban fogadta a jókívánságokat. A nyugati kézfogás térhódítása ellenére az indiai keresztyének még mindig gyakorolják azt az ősi, nemes szokást, hogy áldásként az ünnepelt fejére helyezik kezüket, s közben a homlokára hüvelykujjukkal egy keresztet rajzolnak. Beleborzongtam ennek a szimbolikus cselekedetnek csodálatos mélységébe. Bárcsak mi, magyarok ne világiasodtunk volna el ennyire egyházi gyakorlatainkban...

A lakodalmi ebédre minden vendég hivatalos volt. A felfogadott szakácsok egy különleges rizsfajtát főztek meg csirkehússal keverve. Volt hozzá aludttejes hagymás saláta és desszertnek borzasztó édes tejbegríz. Mindezt banánlevélen tálalták, természetesen evőeszköz nélkül. Sokak szerint az indiai ételnek csak akkor érvényesül az íze, ha azt kézzel eszik. Az ujjainkkal az étel állagát, hőmérsékletét is érezhetjük. Tetszett ez a vendéglátás, legalább nem kellett ezer vendég után mosogatni.

Maradandó élmény volt részt venni ezen az esküvőn. Jó volt együtt ünnepelni tamil evangélikus testvéreinkkel.

Szeretettel köszöntjük az Olvasókat:

Jóné Jutasi Angelika és Jó András

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Új tanév, új feladatok, új örömök

Szeretettel üdvözljük testvéreinket újra Indiából. Rövid otthoni tartózkodásunk után újult erővel kezdtük meg második tanévünket Kodaikanalban.

A 2000-2001 tanév különös jelentősége, hogy az iskola most ünnepli fennállásának századik évfordulóját. Ez sok szép eseményt jelent ebben az évben, azonban a gyakorlatban inkább többletmunkában nyilvánul meg a tanárok számára.

Az évforduló tiszteletére az állami posta bélyeget adott ki. Ez a gesztus kifejezi, hogy a közéletben mennyire elismerik iskolánkat. Emellett a központi ünnepségre ellátogatott több jelenlegi és korábbi állami tisztségviselő és miniszter is. Több nagykövet is jelen volt és beszédet mondott. Az ünnepséget díszhangverseny zárta, melyen növendékeink klarinét együttese is részt vett. Nagy dolog, hogy egy keresztyén iskola ma Indiában ilyen állami és helyi megbecsülésben áll! Számtalanszor lehet hallani keresztyéneket ért atrocitásokról. A hindu fundamentalizmus szinte érezhetően erősödik a közéletben. Imádkozunk Indiai testvérinkért, mert helyzetük egyre nehezebbé válik.

A nagy ünneplés után elkezdődött a tanítás és a szürke hétköznapiak egymásutánja. Mindketten ugyanott folytattuk a munkát, ahol tavaly abbahagytuk. Angelika hittant tanít óvodától nyolcadik osztályig, András erkölcsant, klarinétot és vallásfilozófiát. Egy-két változás azért történt. Az általános iskolában kialakítottak egy állandó hittantermet, így most már a gyerekek jönnek Angelikához és nem ő jár osztályról osztályra. Ezáltal a gyerekek munkái állandóan kiállíthatók és a terem berendezése is jó alkalom a bizonyoságtételre. Persze a komoly és elgondolkoztató dekoráció sok munkát jelent Angelikának. András számára két kihívás is jött az új tanévvel. A tavaly elkezdett vallásfilozófia órára huszonegy tanuló jelentkezett a múlt félévi kilenccel szemben. Ez egyfelől jelenti, hogy a diákok érdekesnek tartják az órát, másfelől azonban komoly többletmunkát jelent. A házi és iskolai dolgozatok gondos értékelése és a felkészülés jóval több időt vesz igénybe, mint tavaly. A másik kihívás a zenetanítás felől érkezik. Iskolánk részt vesz a londoni Royal School of Music nemzetközi vizsgarendszerében. Ebben a félévben három klarinétos növendék is megpróbálkozott a vizsgával. Büszkeségünk, hogy András tanítványa, Shayar, egy bombayi nyolcadikos fiú kapta a legmagasabb pontszámot az egész iskolában. András maga is sikerrel próbálkozott a nemzetközi zenetanári képzés első fokozatának megszerzésével. Persze ezeket a kihívásokat nem találjuk terhesnek, hiszen azt csinálhatjuk, amit nagyon szeretünk, taníthatunk.

Az ifjúsági bibliaórákat is újra kezdtük ebben az évben. Eleinte küzdelmes volt megfelelő időpontot találni az alkalmak számára, mert a gyerekek nagyon elfoglaltak még esténként is. A tavalyi vasárnap délelőtti időpont foglalttá vált, mert idén újra bevezették az istentisztelet utáni kötelező vasárnapi iskolát az érintett korosztálynak. Kicsit úgy érezzük, hogy ezáltal a gyerekek már-már "túlzottan" is el vannak árasztva keresztyén alkalmakkal. Mi mindenesetre nem csüggedtünk és végül minden héten más-más időpontban találkozunk. Bár mostanában elég kevesen járnak, sok áldás van ezeken az összejöveteleken. Két nyolcadikosunk is a határozottan kijelentette, hogy misszionárius szeretne majd lenni. Tudjuk, hogy korai az ilyen lelkesedés, mégis örülünk, hogy Krisztus Urunk ügye ennyire megragadta kettejüket is. Reméljük bibliaóráinkon még közelebb kerülhetnek Urunkhoz. Alkalmainkon egyébként a Biblia tanulmányozása mellett sokat játszunk és énekelünk. Kérjük gondoljanak imádságaikban ezekre az alkalmakra, mert sokszor nagyon nehéz iskola után felkészülnünk, olyan programot összeállítanunk, melyet diákjaink örömmel és érdeklődéssel fogadnak.

Végül hadd fogalmazzunk meg még egy, talán általánosnak tűnő imakérést. Kérjük imádkozzanak munkánkért, hogy a hétköznapiakban a tanítás terhe ne homályosítsa el küldetésünket, ittlétünk valódi és legfontosabb célját, a missziót.

Nagy örömet és biztatást jelent az a tudat, hogy testvéreink odahaza nem felejtenek el bennünket.

András és Angelika

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

RÁDIÓMISSZIÓ: "Csak egy szót szólj..."

Ezeket a szavakat Jézusnak mondta egyszer egy római százados. Szeretett szolgálja lebénulva feküdt otthon, Kapernaumban és szörnyen szenvedett. A római százados a krízist megoldása érdekében kérte Jézust, hogy csak egy szót szóljon, ami elegendő a szolga gyógyulásához. Kérése azt mutatja, hogy ez a katonáember mélyen megértette annak a lényegét, ahogyan az ÚR munkálkodik.

Gyakran azt gondoljuk, hogy egy lelkész, evangélista, misszionárius, vagy legalábbis egy hívő jelenléte szükséges ahhoz, hogy az Úr munkálkodni kezdjen köztünk. Ám a római százados egy csodálatos felismeréssel gazdagította a világmissziót, bemutatva, hogy nem az emberi jelenlét teszi lehetővé az Úr értünk való működését, hanem a hangzó Ige az, amire szükség van.

A menny és föld alkotója kezdeményez, ő tart fenn mindeneket, és követi azokat a szavakat, amelyeket mondott. Semmi sincs a szavai és cselekedetei között. Nemcsak az igaz, hogy Szava beteljesedik, hanem Igéje már magában foglalja a beteljesedést. Isten Igéje és a valóság, amit az Ige kifejez, egy és ugyanaz. Isten Igéje nem valami felé mutat, hanem magával hozza saját beteljesedését.

Az Evangélikus Missziói Központ és finnországi partnerszervezete, a Sanansaattajat munkája is bizonyítja, hogy mindez így van. Magyar városokban, falvakban, otthonokban, határon innen és túl, a rádión keresztül hallgatják Isten igéjét, amely áldást, bátorítást, üdvösséget közvetít számukra. És ugyanez történt Dél-Amerika, Afrika és Ázsia ismeretlen területein, ahová soha nem léphettek eddig misszionáriusok. Ha Isten igéje hallhatóvá válik a rádión keresztül, az evangéliumhoz kapcsolódó ígéretek beteljesednek. Különböző népek jutnak el az Úrhoz üdvösséget nyerve. Gyülekezetek születnek és nagy öröm árad szét a rádióhallgatók között.

Gyerünk tovább, testvéreim Magyarországon, akár csak Finnországban: csak "szóljátok a szót" azoknak, akiknek erre szüksége van, akik azelőtt még soha nem hallották a jó hírt. És nagy lesz az öröm a mennyben, mert emberek üdvösségre, bátorításra és áldásra találnak.

Ezekkel a gondolatokkal köszönti a misszió magyarországi barátait az Evangélikus Missziói Központ finn partnere, a Sanansaattajat. Ezt különösen is nagy örömmel tesszük azután, hogy november 3-án aláírtuk a két szervezet közötti együttműködési szerződést. Ez új kapukat nyit, hogy hirdessük együtt az igét: "csak szólj egy szót..."

Per-Olof Malk, a Sanansaattajat igazgatója

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Az együttműködési szerződés gyümölcseként, 2001-től, az Evangélikus Missziói Központ, szerény anyagi lehetőségeihez mérten, támogatni szeretne Indiában sugárzott rádiómissziós programokat is. Az ottani munkával kapcsolatban közlünk néhány alapvető információt a finn rádiómisszió tájékoztató füzetéből, Tagai Péter fordításában.

Egyben kérjük a rádiómisszió Barátainak imádkozó és adakozó támogatását ehhez a most induló új, közös, szolgálathoz!

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

India - hetente egy új gyülekezet!

India egymilliárd lakosú ország, ahol több mint 1600 nyelvjárás honos. Lakosainak számát tekintve a második legnépesebb ország a világon. Előrejelzések szerint 35 év alatt ez a szám majd megduplázódik.

India területe mintegy 35-ször nagyobb, mint hazánké. Annak ellenére, hogy több mint húsz, milliónál is több lakost számláló városa van, a lakosság háromnegyede vidéken él.

A hivatalos statisztikák szerint az indiaiak 2,5%-a van megkeresztelve, azaz kb. 25 millió fű. A gyakorlatban ez a szám átlépi a 6%-ot. Az indiai keresztény egyház a rádiómisszió munkájának következtében is növekszik.

A Sanansaattajat nyolc, Indiában hallható keresztény rádióműsor elkészítését és sugárzását támogatja. Guajarat tagállam nem keresztény őslakosságának sugároznak programokat bhili, choudhari, gamiti, kukna, varli és vasav nyelven.

A 86 milliós Bihar India egyik legszegényebb tagállama. A Sanansaattajat Biharba kurukh és maithi nyelven készülő rádióműsorokat készít. A rádióprogramokat indiai keresztények készítik, sugárzásuk Oroszországból, Közép-Ázsiából és Sri-Lankából történik, melyért egy nemzetközi rádiómissziós szervezet, a Trans World Rádió felel. A műsorok készítői folyamatosan kapnak visszajelzéseket levélben. A hallgatók elmesélik, hogy "most hallottak életükben először Jézus Krisztusról, a rádiónak köszönhetően."

Az említett keresztény rádióműsorok áldásos eredményének tekinthető, hogy Indiában átlagosan egy új gyülekezet születik hetente.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

LEVÉLIDÉZET: "Először hallottam a Megváltóról..."

"Szorgalmas istenimádó voltam, és ezen istenek szolgálatán keresztül gondoltam el a megváltást. Egyik nap véletlenül találtam egy szórólapot, amely a ti programotokat ismertette, és ráhangoltam magam a missziói időtökre. Bekapcsoltam a rádiót, hogy halljam a műsorotokat. A fejem tele volt sokféle kérdéssel. Meglepődve hallgattam az adást, ahol először hallottam az igazi Megváltóról. Tudnátok-e küldeni nekem irodalmat, hogy többet tudhassak meg az Úr Jézus Krisztustól?"

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

KAZETTAMISSZIÓ

Az új kazettán a tengelici Mécses együttes dalai mellett Füller Timea meditációt hallhatjuk. Ebből adunk ízelítőt.

JÉZUSNAK KI KÉSZÍT "SZÜLINAPI AJÁNDÉKOT"?

Gyönyörködve sétáltunk két kicsi lányánkkal a hulló őszi falevelek között. Gyakran lehajoltunk egy-egy makkért, tobozért, színpompás kései virágért, találtunk bogyót, érdekes alakra görbült száraz ágat, mindenfélét, ami kincsnak számít a rácsodálkozni képes gyermeknek (vagy gyermekszemű felnőttnek). Lassan haladtunk a kopaszodó fák alatt és közben sok mindenről beszélgettünk: messze vidékre költözött madarokról, őszről és télről, Mikulásról, és szóba került a közelgő karácsony is, mint "az Úr Jézus

születésnapja".

Kislányunk éppen egy tűzpiros madárberkenye-bogyót szorongatott az egyik kezében nagy óvatosan, zsebeiből szépen megőszült falevelek kandikáltak ki. A szeme felcsillant a hírre, talán eszébe jutott a tavalyi szép kis karácsonyfánk, az ünnepi csillogás és az ajándékok, gondoltam, de nem. A kis csacsogó egészen másról kezdett beszélni.

- Születésnapja lesz az Úr Jézusnak? (Olyan bizalommal tudja még kimondani ezt a nevet! Neki a lecsendesített vihart, az előkerült játékot, a meggyógyult kis barátnőt fűzi hozzá a tudata az Úr Jézushoz...) Akkor én tűzök neki, mint a keresztapunak.

(Tudniillik asztaldíszek készülnek az összegyűjtött bogyókból, szárazvirágokból egy-egy oázisdarabba szúrva. Ajándékoztunk már ilyen többeknek. Igen, ezt ő maga szedegeti, tűzi kis segítséggel, ez az ő ajándéka.)

De hirtelen mégis megdöbbenett az egész, mert valahogy az én szívemben, fejemben már úgy összefonódott a karácsonnyal az a másmilyen ajándékozás. A boltban, ha tetszik valami a gyerekeknek, rögtön azt hallja: kérd a Jézuskától karácsonyra. Mit kapsz karácsonyra? Mi felnőttek meg gyakran lázasan vásárolunk, idegesen készítjük elő a sok ajándékot, és csak szenteste a templomban, amikor lerogyunk - fejünkben ott duruzsolnak még a gondolatok: a mákos beigli, a feldíszített fenyő, meg a csomagolásokat díszítő masnik -, jut eszünkbe Az, akinek a születésére emlékezünk.

Mi sem Neki készítünk ajándékot. Neki ki készít? Persze Istené a Föld és minden, ami rajta van, igen, de hát minek örülne Ő akkor ezen a szépséges ünnepen? Sokáig törtem a fejem ezen, nem akartam valami "kegyes szöveggel" elütni ezt a kérdést. Aztán eszembe jutottak az Ige szavai: "Amennyiben megtettétek egygel a legkisebbek közül, énvelem tettétek meg." És itt a Biblia megettetett éhezőkről, felöltöztetett ruhátlanokról, meglátogatott betegekről, rabokról beszél. Egymáson keresztül **tudjuk** megajándékozni az Urat. A figyelmünk, időnk, javaink, amit neki, érte adunk oda, ez az igazi karácsonyi "születésnap" ajándék annak, Aki maga a legnagyobb ajándék nekünk.

Füller Timea

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

VEKKER: Papucshívők

"Biztosan nincs ezeknek tévéjük otthon!" - mutat a templomba igyekvő emberekre kedves keresztény testvérünk, kényelmes foteljából, a tévé előtt ülve. Valószínűleg papucsban van, és otthonos, meghitt hangulatban.

A tévé egy nagy áldás: otthonunkba hozza a világot, és még csak ki sem kell lépni a lakásból, máris mennyi találkozásunk lehet: emberarcok, sorsok, hírek, események, filmsztorik, zene, színház... Elég bekapcsolni a dobozt, és betódul a külvilág - olykor még a hit is, mondjuk egy istentisztelet-közvetítés formájában.

Meg kell hagyni: kényelmes dolog egy fotelos, papucsos istentisztelet. Nyugodtan lehet melegítőben, házilag "eleresztve" kísélni az eseményeket. Megkondul a harang, felzeng az orgona. Kezdődik a közvetítés. Istentiszteleten vagyunk. És mégis mennyire más ez az egész! A liturgia és a prédikáció közben bátran kommentálhatjuk az eseményeket, bekaphatunk pár falatot, megstoppolhatjuk a gyerek zokniját. Ha nem tetszik, csatornát is válthatunk, vagy kikapcsolhatjuk a tévét. Mi dönthetjük el, hogy mit akarunk, és mit hogyan akarunk.

Kényelmes kereszténység - avagy papucsos hívők közössége?!

Persze, vannak közöttünk sokan olyanok, akiknek egyetlen kapcsolattartási lehetőségük keresztényekkel, gyülekezetekkel a tévés istentisztelet. Ágyhoz

kötött betegek, fájós lábú idős emberek számára bizonyára nagyon sokat jelent az, hogy otthonukban átélhetik a gyülekezeti istentiszteletet. Most nem róluk szeretnék írni.

Inkább azokról, akik - mint a karikatúra is mutatja - a kényelmük érdekében, amúgy papucsostól, belevetik magukat a foteljükbe és az "élvezetekbe". Amúgy rendesen konzumálnak. Ha jó a "lelki műsor", megnézik, ha nem, átkapcsolnak. Még arra is készek olykor, hogy virtuálisan vegyenek úrvacsorát, mert így is "működik" a dolog. És mindezt természetesnek is tartják, mert haladnak a korrallal.

Úgy tűnhet, kicsit szándékosan kisarkítva írom mindezt. Lehet, hogy cinikusan is hangzik. A kép kapcsán azonban több gondolat körösz az agyamban. Szeretném most őket megosztani. Talán megbocsátható.

Miért, vajon miért, olyan "leülős" a kereszténység ma? Sokszor tapasztaljuk, hogy mintha megállt volna az idő velünk. A világ tovafut, kihívásaival, kérdéseivel együtt; talán másoktól várva segítséget, választ. Mi, keresztények pedig papucsban üldögélünk, "lazulunk" (egy mai kifejezéssel élve), jobb esetben bandukolgatunk. Így aztán könnyen megkapjuk a kritikát: lejárt, ódivatú, nem életszagú...

A Jézusi Hívás és Küldés pedig még most is érvényes: "Menjetek! Íme, én elküldelek benneteket!" És ránk vonatkozik. Mindannyiunkra. Mert "mennivalónk" van. Nem papucshívókra, hanem útonjáró tanítványokra van szüksége a Mesternek.

Jézus három éven át szüntelen úton volt emberszívtől emberszívig. Mi pedig gyülekezeti körleveleket postázunk.

A Mester arra biztatta tanítványait, hogy menjenek, és nevében hirdessék a szabadulást, Isten országának elközeledtét, a bűnbocsánatot, és gyógyítsanak, megtérésre hívjanak minden embert. Mi, mai követők, azért imádkozunk, hogy Isten teremtsen békét, oldja meg az emberiség nagy problémáit, nyúljon bele embersorsokba, gyógyítsa meg XY-t. Közben pedig mindezzel a közbenjárással ki is pipáltuk közreműködésünket, és felelősségünket szépen visszadobjuk annak, akitől vállunkra helyezte a másik ember életét, terheit.

Haláli nyugalommal tunkoljuk a mustárba virslinket, miközben a tévé képernyőjén éppen egy tömegsírt mutatnak, vagy repülőgép-katasztrófát, árvíz sújtotta területen megmaradt holmijaikat mentő embereket.

Tehetetlen vagyok. Ugyan, mit segíthetnék én? Annyi a baj, a gond, mire elég az én erőm? Inkább majd a nagyok elintézik. Én majd szorítok nekik, szurkolok a partvonalról, fohászokodom...

Vajon nem sorolhatom-e magamat is sokszor a papucsos keresztények közé, mert nehezemre esik mozdulni, kilépni önmagam zárt világából? Miért ragaszkodom sokszor a fotelomhoz, a kényelmemhez, a papucsos-létállapothoz, amelyről belül jól tudom, hogy nem vezet sehová?

Jézus ma is, engem is figyelmeztet: konzumálás helyett egyszerűen próbáljam meg követni őt. Csak az első pár lépés, az első néhány mozdulat nehéz, amíg felállok a fotelomból, lerúgom a papucsomat. Utána már öröm lehet minden lépés, minden találkozás. És Utána, az Ő nyomában járva öröm az út. Minden mozdulat, amit a testvéreért teszek, Hozzá visz közelebb. Minden lépés, amely szeretetét viszi a másik ember felé, Őt hozza szívközelbe.

Talán a karikatúra-házaspár is megérti lassan, amit tanulunk, újra tanulunk mindannyian a Mestertől. Azon a másikon, a következő képen, remélem, őket is a templomba menet láthatnánk, amint szívükben a Küldés szavát őrzik és megélik az élet istentiszteletében.

Szent-Gály Kata két imádság-töredékét hadd írjam ide a végére:

"Uram, add, hogy lássak "Bár úgy találnád,
a magam kis világán is túl hogy a munkát elvégeztem
a magam érdekein is túl beteljesítettem a küldetést,
hogy észrevegyem jeleidet amit kaptam,

ebben a mi nehéz korunkban bár úgy találnád,
láttasd meg velem hogy arasznyi életemet
hogyan kell tennem valóban küldetésnek élnem
és mit hogyan kell tennem s megdicsőítettem általa
van két kezem hozzá nekem is" a mi Atyánkat,
aki velem is
üzenni akart a földnek"

Varga Gyöngyi

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Az Istennek nincsen háta: avagy keresztény globalizáció egy nemzetközi diák szemszögéből

Tizenketten ülünk az asztalnál. A dátum: kétezer évvel később. A Mester ugyanaz, mindenki máshonnan jött, de senki sem az Isten háta mögül...

Tágul a világegyetem és közben megy össze a világ. Minden és mindenki csak klikkelésnyi távolságra van... Szépen megfogalmaztuk: Földünk egy kis globális faluvá ment össze. S mi magyarok jól tudjuk: faluban kocsmából öt is, kultúrházból egy is nehezen él meg. Így hát globalizáció címszó alatt mind begyűlünk a nagy piros-kék meg fehér zászló alá, aminek egyre több virtuális csillagot lehet már a sarkába rajzolni. Persze nem most kezdődött. Csak felgyorsult, és ha valami az egész világot behálózza, elég nehéz kimenekülni belőle (gravitáció, stb.)

De nem akarok itt nagy szavakkal, főleg nem kövekkel dobálózni, megtették azt sokan nem is olyan rég, Prágában. Egy egészen másfajta globalizáló erőről van szerencsém "tudósítani", melynek működését tapasztalhatom itt, ebben a keresztény nemzetközi iskolában. Egy erőről, ami egyesít, mégsem rombol, egy erőről, ami globalizál, de mégsem sablonokat gyárt. Egy erőről, amely képes átsegíteni a nyelvi és kulturális falakon anélkül, hogy lerombolná őket.

Tizenketten ülünk az asztal körül. Mindenki máshonnan jött. Van itt kétméteres body-builder Tanzániából, apró természetű japán tanárnő, kislány Kolumbiából, nagylány Kaliforniából, és beleférek én is. Mindenki kezében ugyanaz a könyv. Tizenkét különböző nyelven. Ez a globalizáció sem most kezdődött, de valahogy így. Csak másik tizenkettővel: "Menjetek el, tegyetek ...." Mert valamit megtanulhattam itt a birkelandi nemzetközi népfőiskola diákjaként: az Istennek nincsen háta - csak az embernek...

Gáncs Kristóf

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

LEPRAMISSZIÓ: A Szent Lázár Lovagrend aranyplakettjét dr. Dobos Károly kapta az idén

Bensőséges ünnepet rendeztek az esztergomi Bazilikában szeptember 17-én a Szent Lázár Lovagrend tagjai, mikor is hazánkba látogatott a rend Nagymestere Franciaországból. Új lovagokat avatott, és aranyplakettel jutalmazta dr. Dobos Károlyt, a magyarországi Lepramisszió vezetőjét.

A Szent Lázár Lovagrendről már egy Kr. u. 530-ban fennálló palesztinai kórházzal kapcsolatban olvashatunk. 1120 körül az ágostonos regula szerint szerveződtek közösséggé, és tagjai általában leprások voltak. Még a nagymesterük is csak leprás lehetett hosszú ideig. A 12. században Palesztinában több kolostort építettek, majd Orleans mellett alakult ki a francia központ. Ma is innen irányítja a 48. Nagymester a világ minden táján megtalálható lovagokat.

Jeruzsálem védelméért hősiessé harcoltak a leprás lovagok is, katonai

vitéségüknek híre ment. De amikor a Szentföld elesett, 1291-ben minden katonai tevékenységről lemondva teljesen a betegek ápolására, gondozására fordították tevékenységüket.

Magyarországon is nyíltak házaik már a 12. században. Esztergom környékén telepedtek le, külön templomuk és kórházuk volt a Szent Lázár dombon. Később Budán is ápták a leprásokat. Sajnos a török kiűzése után nem tudtak újraszerveződni, csak 1922-ben jelentek meg újra hazánkban, és igen sok jót tettek kórházak szervezése és felszerelése területén. 1945-ben megint menekülésre kényszerültek, de már, amint lehetett, 1991-ben szolgáltak és 1993-ban a segítség különböző formáiról közös megállapodást írtak alá a Magyar Köztársasággal. Ma is első feladatuknak tekintik a világ leprásainak segítségét a lepra elleni küzdelem, felvilágosító és szűrőmunka formájában. Hiszen ma is fél millió azoknak a száma, akik évente leprabacillusal fertőződnek.

A magyarországi Szent Lázár Lovagrend német társaikkal együtt a romániai lepratelep támogatásában vesz részt. De Szent Lázár nevét viselik az általuk fenntartott szeretetotthonok, és más szenvedő embertársaik is számíthatnak segítségükre. Idén az árvízkárosultak támogatásából is kivették részüket.

Dr. Dobos Károly, a magyarországi Lepramisszió 98 éves vezetője már 30 éve szervezi a leprásokat segítő munkát a londoni Nemzetközi Lepramisszió irányítása alatt. Ebben felekezeti különbség nélkül részt vesznek a gyülekezetek, de egyéni adakozók is nagy számban. Van, aki pénzével, mások munkájukkal támogatják a világ 17 országába, 34 kórházába küldött csomagok összeállítását. Évente nagyobb összegű pénzsegélyt is átutalhatnak a nemzetközi központnak.

Bár Dobos Károly református lelkipásztor nem emberi elismerésért szervezte meg hazánkban a lepramissziót, hanem Jézus Krisztus egyenes parancsára, hogy "poklosokat tisztítsatok" (Máté 10,8), mégis öröm ez a kitüntetés azok számára is, akiket évek óta munkatársaiként tart számon, de mindenkinek, aki ismeri őt, így a Missziói Magazin olvasóinak is. Láthatjuk, hogy ez a munka sem hiábavaló az Úrban.

"Isten különböző módokon segít, hogy megnyíljanak a szívek irgalmasságra a leprások iránt, hiszen Pál apostol is így int: cselekedjétek jót mindenekkel... Hálát adok, hogy ez a két formája a lepra-szolgálatnak összekapcsolódott ebben a kitüntetésben, ezzel is kifejezve, hogy milyen nagy szükség van ma is a leprásokért való imádkozásra, az adakozásra, a Világnap megtartására Magyarországon." - mondta Dobos Károly a kitüntetés átvétele után.

Kívánjuk, hogy adjon neki Urunk még sokáig erőt a munka folytatásához, és minél több felelős embert, testvért, aki követve Jézus szavát, lehajol a leprásokhoz.

Bencze Imréné

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

EKE BIBLIAISKOLA: Beérő gyümölcsök

Két évvel ezelőtt nagy örömmel adtunk hírt arról, hogy megkezdte munkáját az EKE Bibliaiskola. Egyházunkban is megindult egy olyan képzés, amelynek az a célja, hogy gyülekezeteink hívő tagjait felkészítse az aktív gyülekezeti életre, hogy ne csak "fogyasztók", hanem szolgálatra kész segítői legyenek lelkipásztoraiknak a gyülekezet lelki építésében.

Az indulás nagyon remény teli volt, hiszen több, mint negyven fővel indult az első évfolyam. Nagy várakozással és sok kérdéssel kezdtük az első hétvégét. Vajon hogyan tudják az előadók tartalommal megtölteni az órarendet, hiszen még akkor nem voltak kész jegyzetek és megírt óravázlatok. Lesz-e minden órára előadó, ha az előadók szabadidejüket feláldozva, plusz feladatként végzik ezt a szolgálatot. Kitart-e a hallgatók lelkesedése akkor is, amikor sok

lemondással és fáradozással jár a részvétel és a tanulás. Milyen lesz a légköre a Bibliaiskolánknak, igazi közösségé formálódik-e, ez a korban, képzettségben, gyülekezeti háttérben és személyiségében is nagyon különböző ember. Az elmúlt két év választ adott a kérdéseinkre. Isten kegyelméből nagyobb zökkenők nélkül folyt a tanítás a tizenhat hétvége és négy nyári hét során. Mozgalmas, sokszor lemondásokat és erőfeszítést igénylő, de Istentől gazdagon megáldott évek után érkezett el a tanévzáró és az új évfolyam tanévnyitójának az ideje 2000. november 4.

A Kispesti Evangélikus Gyülekezet temploma adott helyet alkalmunknak. Nagy ünnep volt ez a hallgatóknak, előadóknak és az egész EKE-közösségnek, hiszen olyan régi vágyunk vált valóra, amiért mindannyian imádkoztunk és melynek első gyümölcse a most végzett évfolyam.

Az ünnepség Bozorády Zoltán esperes igeszolgálatát követően a Bibliaiskolások bevonulásával folytatódott. A tanulmányaikat most befejezők és az új évfolyam tagjai egy-egy szál virágot tettek le az oltárra annak jeleként, hogy így szeretnék életüket, az előttük álló szolgálatokat, vagy tanulmányokat Isten kezébe tenni. Az oltár elé felsorakozott bibliaiskolások köszöntötték a csendesnap résztvevőit, énekeiken és személyes bizonyágtételeken keresztül próbáltak betekintést adni abba, hogy mit jelentett számukra a Bibliaiskola.

Széll Bulcsú a Bibliaiskola lelkes igazgatója értékelte az elmúlt tanéveket. Felhívta a figyelmet arra, hogy a közelmúltban ünnepelt Reformáció értékeihez ragaszkodjunk. Az Isten ígéje maradjon olyan fontos számunkra, mint amilyen fontos helyre a Reformáció emelte. Álljunk meg hűségesen a tiszta tanítás mellett.

A tanévzáró- tanévnyitó beszéd után az oklevelek és emléklapok kiosztása következett. Az a 25 hallgató, aki záróvizsgával fejezte be tanulmányait, a vizsga eredményét tartalmazó oklevelet, akik pedig vizsga nélkül azok emléklapot kaptak.

Győrfi Mihály az EKE kuratóriumának elnöke elmondta, hogy mivel a kiosztott oklevelek hivatalosan nem elismertek, a végzett bibliaiskolásokon múlik, hogy mennyit érnek majd. Milyen élet, milyen szolgálat lesz mögötte? Ez minősíti majd a Bibliaiskolát is. Végzett hallgatóként visszatérve saját gyülekezetükben mennyire lesznek hasznos, építő tagjai a bokodi, az érdi, a gyúrói, a győri, a keszthelyi, a kiskőrösi, a kispesti, a lucfalvi, a nyíregyházi, a nyírszölösi, a nyírteleki, az oroszlányi, a pomázi, a piliscsabai, a sarvasi, a szákszendi, a tatai és a zuglói gyülekezeteknek.

Herkely János

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

MM POSTALÁDA

Isó Zoltán evangélikus lelkes

A legutóbbi, 2000/5-ös MM-ben olvasható meditáció ("Megvan az ideje a megkeresésnek...") készített szövegre, írásra. Szólok, mert szólni kell, mert nagy a hiba, nagy a baj. A lényegről van szó, a teológiáról, azaz: Istenről, az Ő tettéről szóló beszédéről, ami a legfontosabb a világban. Baj az, ha megfordul, vagy ha összekeveredik az irány: Isten tette az ember tétével, sőt a hangsúly is eltolódik, "amikor Jézust hagyjuk el, felejtjük ott valahol".

Jézus nem tárgy, nem hasonlítható az órához, a fényképezőgéphez, vagy az esernyőmhöz! Jézus Isten Fia, élet és halál és az egész világ Ura. A nagy, fantasztikus dolog az, hogy Ő keresett meg engem, mert az Ő kegyelméből meg volt az ideje a megkeresésnek, és Ő keres ma is és mindig, amikor eltévelyedem, amikor a bűneim miatt eltérek Tőle. Ez az evangélium: a világ Ura megkeresett, megszólított és megmentett engem, aki magamtól és magam képessége szerint elveszett ember voltam és vagyok. Bizony, Ő keres, Ő szólít és ez a nagyszerű, mert "hiszem, hogy saját eszemmel és erőmmel nem tudnék Jézus Krisztusban, az én Uramban hinni, sem Őhöz eljutni,

hanem a Szentlélek hívott el engem az evangélium által, Ő világosított meg ajándékaival..." (Luther Márton).

Ebből a helyzetünkből következően nincs képességünk a választásra, hogy magunktól a jót, az üdvöset válasszuk. A szemünk vak, a lelkünk sötét Jézus Krisztus nélkül. Ő nyitja meg a szemet, hogy meglássuk Őt. Ő világosítja meg lelkünket, hogy bízni tudjunk Őbenne, hogy észrevegyük: Ő velünk jár, velünk van, még akkor is, amikor ezt mi a bűneink és emberi korlátozottságaink miatt észre sem vesszük. Jézussal, a mi Urunkkal való kapcsolatunkat csak úgy lehet látni, ahogy Ő mondja: "Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki, és rendelve titeket arra, hogy elmenjeteek és gyümölcsöt teremjeteek." (Jn 15,16)

A választást is és a képességet is Ő adja. Ez nem csupán "egy lehetőség", (amit mi választhatunk, ha akarunk), hanem az Ő kegyelmének gyönyörűsége és drága ajándéka, ezzel együtt pedig élet és halál kérdése! Boldog az azt ember, aki Isten kegyelméből felismeri az Úrral való találkozás nagyszerű pillanatát és ezért tudja: Jézus vele jár mindig, nem hagyja el és nem hagyja ott soha, sehol, hanem vele van örökre.

Dr. Molnár Gyula

"A kiskőrösi országos evangélizációra igyekeztünk a szegedi busszal. Útitársunk a Missziói Magazin legújabb számát olvasta, de annyira mégsem merült bele, hogy ne vegye észre, a mellette álló fiatalember nagy bajban van. Nem rablók ütötték le, mint a példázatbeli embert, hanem légszomj gyötörte. Először természetesen ülőhelyet kapott, majd Ilonka, a társunk az összehajtott MM-mel kezdte legyezgetni. Később kezébe adta, hogy szükség szerint maga legyezgethesse magát. Később a fiatalember jobban lett, és Dunaújvárosban leszálláshoz készülődött. Előbb természetesen visszaadta az átmenetileg "legyezővé átképzett" Missziói Magazint, hogy az tovább gyakorolhassa eredeti hivatását az evangéliumnak a nyomtatott betűn keresztül való szolgálatát. Az eset külön érdekessége, hogy a samaritánusi szolgálattal kíségetett beteg néger volt."

A levelet Dr. Molnár Gyula küldte Székesfehérvárról, aki egyik versét is mellékelte, ebből idézünk:

NE VEDD HIÁBA!

Nemcsak a káromkodók,
Nemcsak a Szent neve köré
Százféle mocskot hozók,
Nemcsak a Szent nevével
Könnyelműen játszadozók,
De az imádkozók is, igen, az imádkozók,
A Lélek nélkül, megszokásból imádkozók,
Kik szeretik Isten nevét áhítattal ajkukra venni
És utána nem történik semmi!
(...)
Uram, taníts meg engem úgy imádkozni,
Mindazokat, akiket élelem hozol, úgy eléd hozni,
Hogy nevedet ne vegyem számra hiába,
Hogy lássam, hogyan mozdul szived, kezéd utána.

B. Ákos, Zákány

"A 'Mentőcsónak a mélyvízen' c. cikkük nem nyugtatott meg. A pszichiátria-misszió dolgában nem csak benneteket, más egyházakat és szervezeteket is megkerestem, s rajtatok kívül senki sem válaszolt... Kicsit átéltem azt, ami Crabb: Mélybenező c. könyvében így fogalmaz meg: '... azt tapasztaljuk, hogy a gyülekezetek és keresztyén szervezetek pedig oly buzgón végzik Isten munkáját, hogy nem érnek rá törődni az emberekkel.' A dolog bonyolultságát laikusként is érzem, nemcsak ami a betegeket illeti, hanem az egészségügy általános helyzetét, lehetőségeit is. Mégis, úgy gondolom, nem szabad 'leragadnunk' imádságban, az Úrban való bizalomban, egyfajta egészséges

csodavárásban, hanem tovább kellene keresnünk a nyitott ajtókat e szolgálat működtetésére..."

D. Győző, Románia

"Tiszta szívből köszönöm a MM-et, amit mindig nagy örömmel veszek kézbe. Bár római katolikus vagyok, nagyon szívesen olvasom kiadványukat, sőt léleképítő hatású számomra. A múltkor egy beteget vigasztalhattam betegeknek szóló kazettájukkal. Isten így is munkálkodik..."

M. Zoltán, Szigetszentmiklós

"Örömmel és egy lendülettel olvastam végig az MM 5. számát. Jó, hogy voltak, vannak bátor úttörők, eros hitu, kétely-hessegeto, elkötelezett keresztyének a történelmi egyházakban /is?/. E nélkül aligha merészkedtek volna a Diákszigetre. Szép példája ez az ökumenikus missziónak..."

M. Erzsébet, Lemhény

Az Evangélikus Rádiómisszió hűséges hallgatója vagyok Kovászna megyéből. Adásaikat mindig figyelemmel kísérem a kézdivásárhelyi Siculus Rádió közvetítésével. Számomra napi tíz perc is elegendő az elmélkedésre, főképp a szombat délutáni rádiómisszió hallgatása közben. Kívánok az Ev. Rádiómisszió minden szerkesztőjének erőt, egészséget és munkájukban kitartást, hogy továbbra is, mi erdélyi magyarok is hallgathassuk adásaikat.

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

NAPRAFORGÓ: MIBEN TÖBB JÉZUS, MINT A MIKULÁS?

A TV szünidei műsorát néztem, amikor a műsorvezető bejelentette: "És most műsorunk sztárvendége következik", majd kb. 15 másodperc múlva feltűnt a szánkóján himbálódzó "sztárvendég": a Mikulás, vagy más néven a Téliapó. Izgatottan figyeltem széles mosolyát, rázkódó pocakját, és azt, ahogyan integetett és hangosan kiáltotta: "HÓ, HÓ, HÓ". Öröm volt látni, ahogyan a gyerekek visszaintegettek, és együtt kiabáltak: "Téliapó, Téliapó". A következő hétfőn kaptam egy e-mailt, ezzel a címmel: "Miben több Jézus, mint a Mikulás?"

Szeretném most ezt megosztani veletek.

A Mikulás a Déli Sarkon él... JÉZUS mindenhol.

A Mikulás szánkón utazik... JÉZUST a szelek hordozzák, és a vízen jár.

A Mikulás évente egyszer jön... JÉZUS mindig jelenlévő segítség.

A Mikulás ajándékokkal tölti meg a cipődet... JÉZUS betölti minden szükségedet.

A Mikulás a kéményen keresztül érkezik, hívatlanul... JÉZUS az ajtód előtt áll, kopogtat, és akkor jön be a szívedbe, amikor behívod Őt.

A Mikulás megengedi, hogy az ölébe ülj... JÉZUS megengedi, hogy a karjaiban pihenj.

A Mikulás nem ismeri a nevedet, így szólít meg: "Szervusz, mi a neved?"... Jézus azelőtt ismerte a nevünket mielőtt mi ismertük volna. De nemcsak a nevünket, hanem a címünket is, a múltunkat és a jövőnket, sőt még a hajszálaink számát is.

A Mikulásnak nagy hordó hasa van... JÉZUSNAK szeretettel teli szíve.

A Mikulás, ha vigasztal, ezt mondja: "No ne sírj már!"... JÉZUS így vigasztal: "Vesd rám minden gondodat, mert Nekem gondom van rád."

A Mikulás kis segítőtársai játékokat készítenek... JÉZUS új életet készít, sebzett szíveket gyógyít, széthullott otthonokat állít helyre, vagy új otthont teremt.

A Mikulás megneveztethet, de... JÉZUS olyan örömet ad, amely erővé válik.

Amíg a Mikulás a fenyőfa alá helyezi az ajándékaidat... JÉZUS a mi ajándékunkká lett és meghalt a keresztfán.

Nyilvánvaló, hogy a két személy nem hasonlítható össze. Emlékeznünk kell, hogy kiről szól a Karácsony. Legyen az újra Krisztusé! Állj meg! Nézz körül! Figyelj! Hiszen még mindig Ő a mindennapok "sztárvendége". Ne mulaszt el a Vele való találkozást, mert Vele igazi öröm az életünk vándorútján járni!

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

Folytasd a történetet!

Egyetlen utunkról sem úgy térünk vissza, amit ahogy elindultunk. Bárhová is megyünk, bármi is a célunk, útközben minden hatással van ránk. Ezért minden útra kelés sok kalandot rejt magában. Csak nem biztos, hogy nyitott szemmel és nyitott szívvel járunk, és felismerjük a körülöttünk levő kincseket. Az útközben földet figyelő ember rengeteg szép élmény mellett megy el: nem veszi észre a szép felhőket, a díszes házakat vagy az esőcseppes fákat. De a legnagyobb baj, hogy sok olyan embert sem lát meg, aki pedig örülne egy mosolyának, jó szavának. Nem véletlenül hívta fel egyszer Jézus is a tanítványok figyelmét az ég madaraira, a mező liliomaira: Ő észrevette a szépségeket, neki mindig volt ideje az emberekre. Ő azóta is találkozik az emberekkel, hogy már láthatólag nincs köztünk. Jézus tudta, hogy a találkozásoknak fontossága van. A vele való találkozás pedig különösen is megváltoztatja a másik életét.

Olvassátok el az Apostolok Cselekedeteiről írott könyv 8. fejezetének 26-40-ig tartó szakaszát! Itt az etióp kincstárnok megtérésének történetét találjuk. Gondoljátok tovább a történetet és írjátok le, hogy szerintetek hogyan változott meg ennek a szerencsén főembernek az élete a Jézussal való találkozás után! Hogyan élt ettől kezdve családjában, hogyan segítette a királynő uralkodását?

Leveleiteket küldjétek el a [Missziói Magazin címére!](#) A legjobbakat közöljük, illetve jutalmazzuk.

Szeretettel: Boda Zsuzsa[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

IMÁDKOZZUNK!

hogya a karácsony újra Isten ajándéka legyen
 hogya gyülekezeteink misszionáló gyülekezetekké váljanak
 hogya a városokban se hulljon szét Krisztus nyája
 hogya a rádióhullámok szárnyán is terjedjen az evangélium közelben és távolban
 hogya az új évezredben újítsa meg népét a Szentlélek Isten

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

CONTENTS

Editorial - Christmas carol
 MM-interview - Christmas for a long term!
 Millenium serie - Bishop Gellert the first martyr-missionary of Hungary
 Report about the first youth-festival of the historical churches in Budapest
 Christ for the City - urbanmission in the US and Holland
 Letters from our missionaries working in India
 One new congregation per week - fruits of the radiomission in India
 Christian globalization in a Norwegian folkhighschool
 What is the difference between Christ and Santa Claus?

[Vissza a tartalomjegyzékhez](#)

**Missziói Magazin: az Evangélikus Missziói Központ kéthavonta
 megjelenő folyóirata
 5. évfolyam 6. szám**

A szerkesztőség címe: 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40.

levelezési cím: 1656 Budapest, Pf. 22 - Tel / fax: 400 3057

e-mail: evmis@mail.mtav.hu

ISSN 1419-1563

felelős szerkesztő és kiadó: [Gáncs Péter](#)

szerkesztő: Kőháti Dorottya

szerkesztőbizottság: [Bácskai Károly](#), Bencze Imre, Szentpétery Mariann
az MM Internet változata olvasható a Magyarországi Evangélikus Egyház
honlapján: <http://www.lutheran.hu> [dr. Léránt István](#) szerkesztésben

---